

Metodická informace k osvobození od placení vymáhaných pohledávek na místních poplatcích v rámci tzv. „Milostivého léta“

Dne 22. 7. 2022 nabyl platnosti zákon č. 214/2022 Sb., o zvláštních důvodech pro zastavení exekuce a o změně souvisejících zákonů, kterým je (již po druhé) dočasně zaveden institut tzv. Milostivého léta (dále jen „milostivé léto“).

Podstatou milostivého léta je osvobození dlužníka od placení části dluhu (na příslušenství) vymáhaného soudním exekutorem, pokud dlužník v období od 1. 9. do 30. 11. 2022 uhradí dlužnou jistinu, v daném případě exekvovaný nedoplatek na místním poplatku, a paušální náklady exekuce ve výši 1 500 Kč (plus daň z přidané hodnoty 315 Kč, je-li soudní exekutor plátcem daně).

Aplikace právní úpravy je založena na několika zákonných předpokladech, které musí být splněny současně. Milostivé léto tak může využít pouze

- dlužník, který je fyzickou osobu (podnikající i nepodnikající)
- dluh je vymáhán exekučně soudním exekutorem
- věřitelem (oprávněným) je veřejnoprávní orgán, taxativně vymezený v ust. § 1 odst. 2 zákona, mj. územní samosprávný celek, včetně městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy [viz písm. b)] – dále jen „správce poplatku“
- exekuční řízení bylo zahájeno přede dnem 28. října 2021
- dlužník zaplatí v období od 1. 9. do 30. 11. 2022 nedoplatek na exekuci vymáhané jistiny a paušální náklady exekuce
- dlužník sdělí písemně soudnímu exekutorovi nejpozději do 30. 11. 2022, že žádá o zahájení postupu podle tohoto zákona.

Při splnění všech podmínek vydá soudní exekutor i bez návrhu rozhodnutí o zastavení exekuce. Správce poplatku tak nemusí v souvislosti se zastavením exekuce činit žádné zvláštní úkony.

Rozhodnutí o zastavení exekuce soudní exekutor spojí s rozhodnutím o osvobození od placení veškerých dalších vymáhaných pohledávek přesahujících vymáhanou jistinu v rozsahu, v němž nebyly dosud uspokojeny. V případě místních poplatků jde o příslušenství, kterým je zejména zvýšení místního poplatku, popř. náklady řízení.

Proti rozhodnutí, jímž soudní exekutor přizná dlužníkovi osvobození, se může správce poplatku odvolat, jestliže zjistí, že vymáhaná pohledávka na jistinu (tj. na místním poplatku bez příslušenství) nebyla v exekučním řízení zcela uhrazena. Odvoláním však může namítat pouze to, že nebyly splněny předpoklady pro přiznání osvobození dlužníkovi.

Dnem, kdy rozhodnutí o osvobození dlužníka od placení nabyde právní moci, vymáhané příslušenství pohledávky, od jehož placení je dlužník osvobozen, zaniká. Materiální zánik pohledávky má za následek, že takovou pohledávku na příslušenství správce poplatku nemůže vymáhat, nelze ji však ani vybrat, tj. přijmout na ni dobrovolné plnění. Tuto změnu stavu je proto nezbytné neprodleně zaznamenat i na osobním poplatkovém účtu dlužníka, a to tím způsobem že bude proveden výmaz příslušných předpisných údajů evidovaných na osobním poplatkovém účtu dlužníka, když údaje o zaniklém nedoplatku nemá význam dále evidovat.

Příslušenství poplatku, které nebylo předáno k vymáhání soudnímu exekutorovi, není milostivým létem dotčeno, a to ani za situace, kdy by dlužník dobrovolně anebo na základě daňové exekuce v období ode dne 1. 9. 2022 do dne 30. 11. 2022 uhradil vymáhaný místní poplatek (tj. jistinu bez příslušenství).

Závěrem je třeba zdůraznit, že institut milostivého léta je možno využít pouze v případě, kdy správce poplatku zabezpečil vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudního exekutora. Jestliže správce poplatku vymáhá nedoplatky daňovou exekucí, uvedený institut nelze aplikovat.